

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobkyně: **L. T. B.**, zastoupena Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 12. 2014, č. j. OAM-487/ZA-ZA04-HA08-2014, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 9. 12. 2015, č. j. 42 Az 2/2015 - 34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobkyně **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně podala dne 26. 9. 2014 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice, je státní příslušnicí Vietnamské socialistické republiky. Jako důvody uvedla, že o mezinárodní ochranu požádala kvůli zrušení svého pobytu. Dcera zde navštěvuje školu a žalobkyně ani dcera se nechtějí vrátit do Vietnamu, ve Vietnamu by pro dceru nenašla místo ve škole. Žalobkyně v České republice žije od června 2013, přičemž před tím žila zhruba deset let ve vlasti.

Rozhodnutím ze dne 15. 12. 2014, č. j. OAM-487/ZA-ZA04-HA08-2014 (dále jen „napadené rozhodnutí“), žalovaný neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Proti napadenému rozhodnutí podala žalobkyně žalobu, přičemž Krajský soud v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“) rozsudkem ze dne 9. 12. 2015, č. j. 42 Az 2/2015 - 34, (dále jen „napadený rozsudek“) žalobu zamítl. V **napadeném rozsudku** se krajský soud předně zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti ve vztahu k posouzení možnosti přiznání doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, kterou žalobkyně vznesla v průběhu jednání před soudem. Krajský soud dospěl k závěru, že tato námitka byla podána opožděně. Nemohl se jí zabývat ani ex offo, neboť by se muselo jednat o nepřezkoumatelnost bránící přezkumu správního rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních námitek. Žalovaný se však otázkou možnosti udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu zabýval a nehodnotil ji pouze z úhlu pohledu námitek, kterou žalobkyně neuplatnila ani v rámci správního řízení a poprvé ji uplatnila až v rámci ústního jednání před soudem.

Ve vztahu k námitkám neudělení tzv. humanitárního azylu dle ustanovení § 14 zákona o azylu krajský soud uvedl, že na udělení humanitárního azylu není nejen právní nárok, ale ani subjektivní právo, a jeho udělení je výhradně na volné úvaze správního orgánu. Krajský soud nezjistil, že by žalovaný v rámci správního uvážení porušil zákaz libovůle, popř. nedodržel příslušné procesní předpisy. To vše za situace, kdy žalobkyně výslovně o udělení humanitárního azylu nežádala, takže žalovaný o jeho udělení mohl uvážit toliko v intencích obecných tvrzení žalobkyně, jež byly obsaženy v předmětné žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud se ztotožnil s žalovaným, že důvodem pro udělení humanitárního azylu nemůže být ztížená možnost umístění dcery žalobkyně do „slušné“ školy, či skutečnost, že školy jsou ve Vietnamu přeplněné.

Krajský soud nepřisvědčil ani argumentaci žalobkyně, že biologický otec její dcery žije v České republice, a dcera s ním má velmi dobrý vztah, přičemž vycestováním by se tento vztah narušil, což by bylo v rozporu se závazkem České republiky plynoucím z Úmluvy o právech dítěte. Krajský soud zmínil, že biologický otec dcery žalobkyně má novou rodinu a dcera s ním nežije ve společné domácnosti, otec neplatí žádné výživné, občas si telefonují a otec někdy dceři poskytne dárek. Souhlasil proto s názorem žalovaného, že v případě návratu žalobkyně a její dcery do země jejího původu nedojde k porušení závazků České republiky plynoucích z mezinárodního práva.

Krajský soud zdůraznil, že důvodem podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany byla snaha žalobkyně zůstat na území České republiky, aby zde mohla pracovat a její dcera dále navštěvovat základní školu. Žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána až dne 26. 9. 2014, tj. poté, co žalobkyni uplynula lhůta k opuštění České republiky na základě výjezdního příkazu s platností do 24. 9. 2014. Žalobkyně z hlediska ustanovení § 12 písm. a) a b) zákona o azylu neuvedla žádný azylově relevantní důvod. U žalobkyně nebyly splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany či doplňkové ochrany ani podle ustanovení § 13, ustanovení § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, což žalovaný v dostatečné míře zdůvodnil.

Krajský soud na závěr uvedl, že žalovaný nikterak nezpochybňoval skutková tvrzení žalobkyně, a nebylo tudíž třeba shromáždit důkazy, které by věrohodnost výpovědi žalobkyně, vyvracely nebo zpochybňovaly. Krajský soud uzavřel, že žalovaný postupoval v souladu se zákonem a žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) **kasační stížností** napadla rozsudek krajského soudu z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tedy z důvodu nesprávného právního posouzení a z důvodu nepřezkoumatelnosti, když krajský soud pouze převzal argumentaci žalovaného.

Stěžovatelka předně uvádí, že kasační stížnost svým významem přesahuje její zájmy, neboť krajský soud nerespektoval ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu. Krajský soud aproboval postup žalovaného, který se *a priori* nezabýval otázkou možnosti udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a 2 písm. d) zákona o azylu (podle rozsudků ze dne 17. 9. 2010, č. j. 2 Azs 14/2010 – 92, a ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Azs 256/2014 – 27, nelze *a priori* uzavřít, že k rozporu s mezinárodními závazky nemůže dojít v důsledku nepřiměřeného zásahu do soukromého a rodinného života žadatele o mezinárodní ochranu.). Krajský soud a žalovaný správní orgán se opomněly zabývat úvahou, zda by vycestování stěžovatelky mohlo být v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, a tedy i důvodem pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 1 a 2 písm. d) zákona o azylu.

Dále podle stěžovatelky krajský soud nerespektoval ustálenou judikaturu a pochybil v názoru, že se z úřední povinnosti v rámci soudního přezkumu nezabývá

pokračování

nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí, pokud nebrání přezkumu žalobních námitek. Krajský soud se odmítl zabývat námitkou nedostatečného vypořádání otázky udělení doplňkové ochrany, neboť jde o námitku novou, která byla vznesena až při ústním jednání a nebyla uplatněna v žalobě. Stěžovatelka nesouhlasí s názorem soudu, že soudy přihlíží k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí z úřední povinnosti pouze v případě, že tato zcela brání přezkumu žalobních námitek.

Stěžovatelka namítá, že se soud nesprávně vypořádal s argumentem nedostatečně zjištěného skutkového stavu bez důvodných pochybností, pročež nesprávně vyhodnotil, že stěžovatelka nesplňuje podmínky pro přiznání mezinárodní ochrany. Domnívá se, že již v žádosti uvedla azylově relevantní důvody. Jelikož žalovaný její žádosti nevyhověl a krajský soud jeho nezákonné a nepřezkoumatelné rozhodnutí potvrdil, zatížil nezákonností a nepřezkoumatelností i své rozhodnutí. Z výše uvedených důvodů stěžovatelka navrhla napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve **vyjádření** ke kasační stížnosti uvedl, že se ztotožňuje s napadeným rozsudkem a odkazuje na správní spis a napadené rozhodnutí. Není pravdou, že by se nezabýval možností udělení doplňkové ochrany. Stěžovatelka v průběhu správního řízení neuváděla skutečnosti, na základě kterých by jí mohla být určitá forma mezinárodní ochrany udělena. Žalovaný navrhl zamítnout kasační stížnost jako nedůvodnou.

Protože Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost je podána včas a je proti napadenému rozsudku přípustná, zabýval se otázkou, zda kasační stížnost podstatně přesahuje svým významem vlastní zájmy stěžovatele ve smyslu § 104a s. ř. s. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je **nepřijatelná**.

K tomu, kdy je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná, existuje početná a ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (viz zejm. usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, všechna zde citovaná judikatura dostupná na www.nssoud.cz), na kterou Nejvyšší správní soud v podrobnostech odkazuje. Stěžovatelka k otázce přijatelnosti své kasační stížnosti, respektive podstatnému přesahu vlastních zájmů, uvedla, že krajský soud nerespektoval ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu.

Nejvyšší správní soud se s názorem stěžovatelky neztotožňuje. Z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009 – 84, vyplývá, že správní soud nepřihlíží z úřední povinnosti vždy k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí a nad rámec žalobních bodů zohlední jen ty vady, které jsou natolik závažné, že mu znemožňují posoudit věc v mezích žalobních bodů. Rozšířený senát ve vztahu k řízení o azylu vymezil, kdy je soud povinen vybočit z rozsahu přezkumu vymezeného žalobními body. Jedná se o situaci, kdy z poznatků, které má soud k dispozici vyplývá, že žadateli je nezbytné poskytnout doplňkovou ochranu dle § 14a zákona o azylu, neboť její neposkytnutí by znamenalo porušení zásady *non-refoulement* a ochranu nelze poskytnout v jiném řízení. Pokud však soud takové poznatky nemá, jak tomu je ostatně i v nyní posuzovaném případě (a stěžovatelka ani v průběhu soudního řízení tímto směrem nic netvrdila), je možnost překročení žalobních bodů vázána jen na výjimky upravené v s. ř. s. Krajský soud tak postupoval v souladu s judikaturou (srov. také usnesení ve věci dcery stěžovatelky ze dne 6. 4. 2016, č. j. 6 Azs 13/2016 - 31, v němž Nejvyšší správní soud posuzoval totožnou kasační námitku).

Krajský soud v obecné rovině hodnotil přezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného ve vztahu k vypořádání se s otázkou udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu a uvedl, že napadené rozhodnutí je přezkoumatelné, protože žalovaný se možností udělení doplňkové ochrany zabýval a své závěry v dostatečné míře zdůvodnil. Nadto je nutné uvést, že krajský soud se pečlivě zabýval rodinnou situací žalobkyně a její dcery v rámci posouzení žalobní námítky směřující do neudělení humanitárního azylu, přičemž se ztotožnil se žalovaným, že v případě návratu žalobkyně a dcery do Vietnamu nedojde k porušení závazků České republiky plynoucích z mezinárodního práva. Krajský soud posuzoval intenzitu kontaktů dcery s biologickým otcem a shledal, že tento nepravdivý a výjimečný kontakt byl zachován i v době, kdy žalobkyně s dcerou dlouhodobě pobývala ve Vietnamu.

Nejvyšší správní soud má za to, že krajský soud postupoval v souladu s judikaturou, když potvrdil napadené rozhodnutí žalovaného. Pokud se žalovaný zabýval možností udělit doplňkovou ochranu v kontextu rodinných vazeb stěžovatelky (na straně 8 napadeného rozhodnutí) pouze stručně a s odkazem na to, že rodinné vazby nejsou důvodem pro udělení doplňkové ochrany, reagoval tak na průběh správního řízení, kdy stěžovatelka pouze uvedla, že chtěla, aby dcera měla i kontakt i s otcem. Stěžovatelkou odkazovaná judikatura (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2010, č. j. 2 Azs 14/2010 - 92, a ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Azs 256/2014 - 27) sice nevylučuje, aby zásah do rodinného života cizince mohl představovat důvod pro naplnění podmínek k udělení doplňkové ochrany, avšak zároveň z ní plyne, že tomu tak může být jen za velmi výjimečných okolností. Krajský soud, který rodinné vazby hodnotil a neshledal v daném případě výjimečné okolnosti, postupoval v souladu s citovanou judikaturou.

Stěžovatelka na závěr pouze v obecné rovině namítala, že krajský soud se nesprávně vypořádal s argumentem nedostatečně zjištěného skutkového stavu a nesprávně vyhodnotil, že stěžovatelka nesplňuje podmínky pro přiznání mezinárodní ochrany. Skutečnost, že krajský soud (ani žalovaný) v konkrétním případě stěžovatelky neshledal v příběhu stěžovatelky okolnosti, které by spadaly pod azylově relevantní důvody, neznamená, že by vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu či věc nesprávně posoudil. Stěžovatelka v průběhu azylového řízení skutečně nic azylově relevantního neuvedla a ani Nejvyšší správní soud nepovažuje snahu stěžovatelky legalizovat svůj pobyt na území České republiky za důvod, pro který by měla být její situace řešena v režimu zákona o azylu udělením některé z forem mezinárodní ochrany.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že žádný důvod přijatelnosti z kasační stížnosti a napadeného rozsudku nezjistil, protože kasační stížnost odmítl podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. května 2016

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu